
ELŐTERJESZTÉS
a 2014. évi helyi adózás helyzetéről, a hátralékok behajtására tett intézkedésekről

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. §. (3) bekezdés g) pontja alapján a települési önkormányzat képviselő-testülete a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást.

Rákócziújfalu Község Önkormányzatának Képviselő testülete 100/2014. (XII.10.) számú önkormányzati határozatával elfogadta a 2015. évi munkatervét. A munkaterv szerint szeptember hónapban tárgyalandó a 2014. évi beszámoló a helyi adózás helyzetéről, hátralékok behajtására tett intézkedésekről szóló napirend.

Az alábbi beszámolóval kívánok eleget tenni a Képviselő-testület munkatervében szereplő kötelezettségemnek.

2014. évi B E S Z Á M O L Ó
a helyi adózás helyzetéről, a hátralékok behajtására tett intézkedésekről

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény az önkormányzat jegyzőjét a négy adóhatóság egyikeként definiálja. Az adóhatóságok, ezen belül a település jegyzőjének hatáskörét ugyancsak ez a törvény határozza meg.

A települések jegyzőinek hatáskörébe tartoznak a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvénnyel (és a törvényi felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeletekkel) szabályozott adónemek és (az adózás rendjéről szóló törvény és külön törvények rendelkezései szerint) az adók módjára behajtandó köztartozások, illetve ezek megállapításával, nyilvántartásával, beszedésével, kezelésével kapcsolatos feladatok, emellett adóellenőrzési és végrehajtási tevékenységek, hatósági bizonyítványok kiadása, valamint az információs szolgáltatással kapcsolatosan előírt feladatok.

Az adóhatósági munkában nagy hangsúlyt kap a hátralékok kezelése, a követelések behajtása. Az adóbevételek egy bizonyos hányada csak adóhatósági ráhatás, egyéb kényszerintézkedés megtételének eredményeképpen folyik be.

Sok esetben az adózó csak a végrehajtási intézkedések elkerülése, vagy éppen ezek következtében hajlandó teljesíteni adófizetési kötelezettségét. Meg kell állapítanunk azonban, hogy az ismétlődő végrehajtási intézkedések ellenére vannak pénzügyi bevétellel nem járó folyamatok.

A behajtási folyamatok előkészítése, a bevétel realizálása, az egyes intézkedések megtétele igen sok adminisztratív munka eredményeképpen jön létre.

Rákócziújfalu Község Önkormányzatának a helyi iparüzési adóról szóló 4/2015. (III.11.) számú önkormányzati rendelete rendelkezik az iparüzési adóról és annak mértékéről.

A 17/2013. (IX.25.) számú önkormányzati rendelet rendelkezik a talajterhelési díjról.

A helyi adónemek bevezetésekor az Önkormányzat mindenkori képviselő-testülete nagy körültekintéssel, a község érdekeit szem előtt tartva, de az adózók anyagi teherbíró képességére is tekintettel állapította meg az egyes adónemek mértékét, ezáltal a település várható bevételeit.

A községben építményadó, magánszemély kommunális adója, idegenforgalmi adó sincs bevezetve. Ezzel is segítve a lakókat, mert tudjuk, hogy a lakos nagy része nehéz anyagi körülmények között élnek.

A helyi adóztatás során az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) foglalt szabályok szerint jár el az önkormányzati adóhatóság. E törvény rendelkezései alapján kerülhet sor az önkormányzati adóhatóság méltányossági jogkörének gyakorlására is.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) előírásait az Art. elsődlegessége mellett kell alkalmazni, a végrehajtás során pedig a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LII. törvény (továbbiakban: Vht.) szabályait alkalmazzuk.

Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény 32. § (1) bekezdésének a) pontja alapján 2013. január 1. napjától a települési önkormányzatokat illeti meg – a gépjárműadóról szóló törvény alapján – a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 40%-a.

A gépjárműadóhoz kapcsolódó bírságból, pótlékból és végrehajtási költségből származó bevétel 100%-a a településünkön marad.

Az adórendeletek szabályainak megállapítása során a képviselő-testületet kötik a Htv. előírásai, így például az adó megállapítási jog a törvényben meghatározott adóalanyokra és adótárgyakra terjedhet ki, csak a törvényben meghatározott adók vezethetők be. A képviselő-testület megállapíthatja az adó mértékénél a törvényi maximumnál több nem állapítható meg, egy meghatározott adó esetén egy adótárgy után vezethető be adó, vagyoni típusú adó körében az adót egységesen kell meghatározni.

Magyarország 2012. évi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény 36. § (2) bekezdése alapján a települési önkormányzat pénzforgalmi álszámlájára érkezett szabálysértési pénz- és helyszíni bírságból származó bevétel 100%-a, valamint a közlekedési szabályszegések után kiszabott közigazgatási bírságból származó bevétel 40%-a a települési önkormányzatot illeti meg.

Adóigazgatási eljárás

Hivatalunk adóhatósági jogkörében történő eljárása során az Art., a Ket., valamint a Vht. szabályai szerint jár el.

Az adókötelezettséget érintő változás-bejelentési kötelezettséget az Art. 19. § (2) bekezdése írja elő, mely szerint az adókötelezettség keletkezését annak bekövetkezésétől számított 15 napon belül az erre a célra rendszeresített nyomtatványon az önkormányzati adóhatóságnál be kell jelenteni. Fentieknek az adóalanyok ritkán tesznek önként eleget, a tudomásunkra jutott változás esetén felhívást és bevallási nyomtatványt küldünk.

Kirívó késedelem esetén – többszöri felhívás ellenére sem küldi meg az ügyfél adóbevallását – mulasztási bírságot is szabhatunk ki.

Amennyiben az adóalanyok nem fizetik meg határidőben az adót, a behajtás iránti eljárásban a törvény szabályai szerint kerülhet sor a végrehajtási cselekményre. Ennek érvényesítése mellett érdemes először felszólítást küldeni az adótartozás rendezésére. Ha ez nem vezet eredményre sor kerül a végrehajtási eljárásra, mely során, ha az ismert vagy az adós munkabéréből rendeljük el a tartozás levonását vagy nyugellátás esetén a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságot keressük meg. Az adóhatóság azonnali beszedési megbízást is bocsáthat ki az adós bankszámlájára.

Végső esetben, ha a pénzbehajtás nem vezet eredményre kerülhet sor ingó vagy ingatlan végrehajtásra. Mód van arra, hogy kezdeményezzük a földhivatalnál a jelzálogjog bejegyzést a hátralék erejéig. Azonban az ingatlan végrehajtásnak akkor van helye, ha az adótartozás együtt az 500.000.- forintot meghaladja, illetve ennél kisebb összeg esetén, ha a tartozás a végrehajtás alá vont ingatlan értékével arányban áll.

Az adóhátralékosokkal kapcsolatos jogviszony lekérdezéssel fordultunk a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatalhoz. Ennek folytatásaként 40 adózó esetében a jövedelemből történő letiltással éltünk.

Iparüzési adó

Rákócziújfalu Község Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2015. (III.11.) számú helyi iparüzési adóról szóló rendeletének 1. § (1) bekezdése alapján az állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó mértéke 5000 forint.

Az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó mértéke 5000 Ft azaz Ötezer forint.

	2013. évi bevétel	2014. évi bevétel
Iparüzési adó	13.410.797.- Ft	11.217.270.- Ft

Gépjárműadó

Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény 32. § (1) bekezdése alapján a gépjárműadóról szóló törvény alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett 40%-a települési önkormányzatot illeti meg.

	2013. évi bevétel	2014. évi bevétel
Gépjármű adó	6.506.882.- Ft	6.631.875.- Ft
Gépjárműadóból Önkormányzatnál maradó rész:	2.602.763.- Ft	2.652.750.- Ft

A gépjárműadó annak ellenére mutat ilyen nagyarányú hátralékot, hogy a behajtásra a lehető legtöbb figyelmet fordítunk. Az egy éven túli tartozást meghaladó adóhátralék estében igyekszünk minden esetben kezdeményezni a gépjárművek forgalomból történő kivonását, ám a legtöbb esetben ezek a hatósági intézkedése sem készítetik az adózót hátralékának megfizetésére.

A Gjt. 9. § (4) bekezdése alapján, amennyiben az adóalany adótartozása az egy évi adótételt meghaladja az adóhatóság kezdeményezheti a gépjárművek a forgalomból való kivonását.

Az egy éven túli gépjárműadó hátralékkal rendelkező adóalanyoknál lehetőségünk van a gépjármű forgalomból történő kivonására, 51 adózó esetében került megindításra ez az eljárás.

Pótlék

Aki a fizetési felszólítás ellenére sem rendezte hátralékát, végrehajtást kezdeményeztünk.

Lényegében nem a fentiekhez hasonló adónemekről van szó, hanem a fenti adónemekkel kapcsolatos valamely mulasztás által keletkezett jogkövetkezményhez kapcsolódó adónemet jelent. A helyi adónemekkel összefüggő pótlék és bírság tartozások behajtása a legnehezebb, mert eleve a legkevésbé jogkövető adózói kör sajátossága az ilyen tartozás. Nemhogy a pótlék és bírság, hanem az esetleges adótoke tartozások sem behajthatóak. Sok esetben fellelhetetlenek, megszűntek vagy semmilyen végrehajtó vagyron nem áll mögöttük.

Számlavezetéssel kapcsolatos adatszolgáltatást kértünk a fontosabb pénzügyintézetektől a folyószámlával rendelkező hátralékosokról, 34 esetben nyújtottunk be inkasszót.

2013. évi bevétel	2014. évi bevétel
549.891.- Ft	370.729.- Ft

Adók módjára történő behajtás

A saját kintlévőségeink behajtásán kívül nagyon széles a más szervek által átadott köztartozások köre is (közigazgatási bíróságok, igazgatási szolgáltatási díjak, állam által megelölegezett gyermektartásdíjak, erdőgazdálkodási bírságok..stb.)

A pótlék és a bírság hátralékokhoz hasonlóan a legnehezebben behajtható tartozásokat jelentik. Mind az egyéb, mind az idegen bevételek esetében az eredeti jogosult, az állam vagy bármely más önkormányzaton kívüli szerv, de mivel az eredeti jogosult részére nem fizették meg a kirótt összeget, az önkormányzat köteles azt behajtani. A két bevétel közötti különbség az, hogy míg az egyéb bevételből beszedett összeg teljes egészében az önkormányzat bevételeit gyarapítja, addig az idegen bevételből beszedett összeg vagy a kiszabó szervé vagy annak valamely (jellemzően kisebb) hányadai önkormányzatnál marad.

A közlekedési szabályszegések után kiszabott közigazgatási bírságból származó bevétel 40% a települési önkormányzatot illeti meg, 60%-a pedig a behajtást kérő szervet. Az adók módjára behajtható köztartozások esetében 32 letiltási rendelvényt küldtünk el.

2013. évi bevétel	2014. évi bevétel
252.560.- Ft	492.447.- Ft
Ebből az önkormányzatnál maradt:	Ebből az önkormányzatnál maradt:
147.680.- Ft	114.400.- Ft

Az adóhátralékok összegének alakulása:

Megnevezés:	2013. év	2014. év
Iparüzési adó:	2.508.112.- Ft	2.162.929.- Ft
Gépjármű adó:	8.171.337.- Ft	7.744.424.- Ft
Pótlék:	5.869.127.- Ft	5.497.161.- Ft
Összesen:	16.548.576.- Ft	15.404.514.- Ft

A hátralékok eredményes behajtását megnehezítő tényezők:

- A végrehajtás alá vont adóalanyok 50 %-a nem rendelkezik letiltható jövedelemmel.
- Számos adózó jövedelmét már meglévő letiltás terheli.
- Gépjárműadó esetében az egy évet meghaladó adóhátralékosoknál sok esetben tulajdonosváltás történik, ezért ez a behajtási cselekmény nem alkalmazható.
- Néhány esetben az adózó illetve annak munkáltatója nem található meg a megadott címen, nem kézbesíthetőek a levelek illetve a munkáltató nem fogatosítja az elküldött letiltási rendelvényt.

- Az idegen behajtások rengeteg munkával járnak, azonban a behajtott összegek csekély része marad az Önkormányzatnál, mint bevétel.
- Számos iparüzési adóhátralékkal rendelkező adóalany megszűnt, jogutódja ismeretlen.
- A bankszámlákon, melyekre inkasszót nyújtottunk be nem minden esetben van pénzforgalom.

Az adóügyi ügyintéző egyéb feladatai

A felsorolt adónemekkel kapcsolatos teendőink mellett további számos feladatot látunk el, melyek a teljesség igénye nélkül az alábbiak:

- **Hatósági igazolások kiállítása:**
Az adózó kérelmére annak igazolására, hogy rendelkezik-e adótarozással, hatósági igazolása kiadására kerül sor.
- **Adó-és értékbizonyítvány kiállítása:**
Megkeresésre az ingatlanok forgalmi értékéről adó-és értékbizonyítvány kiadása történik.
- **Pénzbírságok kezelése, nyilvántartás:**
A szabálysértési vagy más társhatóságok megkeresésére gondoskodunk az adók módjára történő behajtásról. A munkáltató (vagy Nyugdíjfolyósító Igazgatóság) által történt utalásokról, befizetésekről valamint a végrehajtás eredménytelenségéről a behajtást kérő hatóságokat értesítjük.
- **Adatszolgáltatások (a Magyar Államkincstár és a Pénzügyi Iroda részére):**
Havi, negyedéves, féléves és éves listák és azok mellékleteinek készítése, Gépjárműadó bevétellel kapcsolatos megosztás ellenőrzésére szolgáló adatlap kitöltése. ÖNKADÓ rendszerhez kapcsolódó frissítések, verzióváltások kezelése.

Személyi és tárgyi feltételek

Rákócziújfalu Község Önkormányzata illetékességi területén a jegyzőt adóügyekkel kapcsolatos feladatainak ellátásában a Polgármesteri Hivatal egy munkatársa segíti; ők az érdemi döntések előkészítése mellett elvégzik az adózással és adónyilvántartással összefüggő valamennyi feladatot.

A tárgyi feltételek között meg kell említeni, hogy önálló irodahelyiségben történik az ügyintézés, a számítógép megfelel az elvárásoknak, központilag biztosított programot használunk, a nyomtató alkalmas a nagy ügyiratforgalom lebonyolítására.

Az adóhatósági feladatok és jogszabályok elsajátítása, összefüggések átlátása nem csak tanulás, hanem gyakorlat kérdése is. Az adóhatósági munka sokrétű, ezért naprakész tudást, fokozott figyelmet, precíz munkavégzést kíván meg. Emellett az iratok mennyisége is számottevő, ezért feszes munkatempót, rendezettséget, kitartást igényel.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámolót szíveskedjen megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot jóváhagyni.

Határozati javaslat

...../2015. (.....) önkormányzati határozat

A helyi adózás helyzetéről, a hátralékok behajtására tett intézkedésekről szóló 2014. évi beszámoló elfogadásáról

1. Rákócziújfalu Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi adózás helyzetéről, a hátralékok behajtására tett intézkedésekről szóló jegyzői beszámolót – hivatkozva a 1991. XX. törvény 138. § (3) bekezdés g) pontjára – elfogadja.

2. Rákócziújfalu Községi Önkormányzat Képviselő-testülete kiemelt figyelmet fordít az adótartozások behajtására, a végrehajtási tevékenység során valamennyi, az adóhatóság hatáskörébe tarozó eljárási lehetőséget ki kell használni annak érdekében, hogy az adótartozások összege csökkenjen.

Felelős: Fazekas Enikő Diána-jegyző

Határidő: folyamatos

Erről értesülnek:

- 1./ Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal, Szolnok
- 2./ Valamennyi Képviselő, Helyben
- 3./ Polgármesteri Hivatal, Helyben

Rákócziújfalu, 2015. augusztus 24.

Fazekas Enikő Diána
jegyző